

LEGFŐBB ÜGYÉSZ

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: K/5968/2

Érkezett: 2008 AUG 11.

Mellékletek:	1	Oldal:	6
--------------	---	--------	---

T.MJ. 3802/2008.

Hiv.szám: K/5968.

Dr. ÁNGYÁN JÓZSEF úrnak
országgyűlési képviselő

Országgyűlési Képviselők Irodaháza

B u d a p e s t

Tisztelt Képviselő Úr!

Tájékoztatom Képviselő Urat, hogy „Az egyesületi jog gyakorlása és a lobbitevékenység összeegyeztethetősége kérdéseiben törvényességi állásfoglalás kezdeményezése” címmel előterjesztett, írásbeli választ igénylő kérdésében foglaltak alapján – amint arra a korábbi válaszomban utaltam – a Barabás Zoltán Biotechnológiai Egyesület (BZBE) tevékenységét és gazdálkodását a Csongrád Megyei Főügyészség – 2006. évtől napjainkig – tételesen megvizsgálta.

A vizsgálat alapján az alábbiak voltak megállapíthatók:

A BZBE Egyesületet 1998. július 3-án 23 tag (9 gazdasági társaság, 4 kutató intézet és 10 magánszemély) alapította. A szervezetet a Fővárosi Bíróság 1999. március 5-én kelt 12.Pk.60.943/1998/3. számú végzésével vette nyilvántartásba. Az egyesület nem közhasznú szervezet, jelenlegi székhelye Szeged, Temesvári körút 62. szám alatt van.

Az egyesület alapszabályában kitűzött céljai:

- a biotechnológiai eredményeknek a magyar gazdaság fejlődése érdekében történő széles körű bevezetése,
- a biotechnológia gazdasági, környezetvédelmi, társadalmi hasznosságának ismertetése,
- érdekvédelmi feladatok ellátása,
- a hazai biotechnológiai fejlesztések elősegítése,
- szakmai előkészítés, tanácsadás kormányzati és döntéshozó szervek számára.

A kitűzött célokat az egyesület az alábbi eszközökkel kívánja megvalósítani:

- közvélemény tárgyyszerű tájékoztatása,
- tudományos igényű ismeretterjesztés,
- a géntechnológia elméletének, gyakorlatának bemutatása, rövid és hosszú távú tervek ismertetése,
- részvétel a „Géntechnológiai Bizottság” munkájában.

A vizsgálat megállapításai szerint az egyesület rendszeres tevékenysége abban nyilvánul meg, hogy havonta megjelenteti a „Zöld biotechnológia” című hírlevelet, amely különböző, elsősorban külföldi eredetű cikkeket közöl a biotechnikai módszerekkel nemesített (genetikailag módosított) növényekkel kapcsolatban, honlapot működtet, továbbá konferenciákat, előadásokat szervez. Az egyesület részt vesz az FVM tanácsadójaként működő Géntechnológiai Bizottság munkájában is.

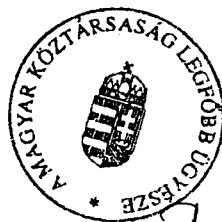
A vizsgálat nem tárt fel olyan adatot, ami arra utalna, hogy az egyesület elsődlegesen gazdasági tevékenységet folytat. Az egyesület kizárólag a már felsorolt tevékenységeket végzi, bevételei és kiadásai részletes vizsgálata is ezt igazolja, tevékenysége ezért az alapszabályban kitűzött céljainak megfelel. E célok elérése érdekében kifejtett tevékenységének eszközei – a közvélemény tárgyyszerű tájékoztatása, a tudományos igényű ismeretterjesztés, a géntechnológia elméletének, gyakorlatának bemutatása stb. – ugyancsak megfelelnek az alapszabály rendelkezéseinek.

Az egyesület egyes szerveinek (közgyűlés, elnökség) működésével, az egyesületi tagok és a pártoló tagok felvételével kapcsolatban azonban a vizsgálat törvénysértő gyakorlatot és mulasztást, az egyesület alapszabályának egyes rendelkezéseivel kapcsolatban több kisebb súlyú hiányosságot is feltárt, emiatt az egyesület elnökéhez a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 16. § (1) bekezdése, valamint 27. § (3) bekezdése alapján *felszólalás és jelzés intézkedések* benyújtására került sor, egyéb intézkedések megtételére azonban kellő alap nem volt.

Az intézkedések egy-egy másolati példányát tájékoztatásul mellékelem.

Kérem tájékoztatásom elfogadását.

Budapest, 2008. augusztus hó 11.

Tisztelettel:

Jóhanna Nóra Kovács

(Dr. Kovács Tamás)

h.

Csongrád Megyei Főügyészség

S z e g e d

TC. 1264/2008/II. sz.

Barabás Zoltán Biotechnológiai Egyesület

Dr. Dudits Dénes akadémikus

egyesület elnöke

S z e g e d

Temesvári krt. 62.

Tisztelt Elnök Úr!

A Csongrád Megyei Főügyészség törvényességi felügyeleti jogkörében vizsgálta a Barabás Zoltán Biotechnológiai Egyesület működésének törvényességét.

A vizsgálat során, a rendelkezésünkre bocsátott iratok alapján, az alábbi törvénytörő mulasztást és gyakorlatot állapítottuk meg:

1./ Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. /továbbiakban: Etv./ 6. § (1) bekezdése szerint a társadalmi szervezet alapszabálya az abban meghatározott célkitűzéseknek megfelelően biztosítja a szervezet demokratikus működését, elősegíti a tagok jogainak és kötelezettségeinek érvényesülését. A (2) bekezdés szerint a társadalmi szervezet alapszabályában kell rendelkezni a szervezet nevééről, céljáról és székhelyéről, valamint szervezetéről.

Az egyesület alapszabályának 13. pontja szerint a közgyűlést szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. A közgyűlést az egyesület elnöksége hívja össze.

A 14. pont szerint a közgyűlés akkor határozatképes, ha a rendes tagok több mint fele jelen van. Az egyesületi alapszabály 18. pontja az elnök részére előírja, hogy vezesse a tanácskozást, elrendelje a szavazást és kimondja a közgyűlés határozatait. Javaslatot tesz a jegyzőkönyv vezetőjére, két hitelesítőjének és szavazatszámláló személyére, továbbá aláírja a jegyzőkönyvet. Tisztújító közgyűlés levezetésére egyszerű szótöbbséggel az elnökség javaslatára a közgyűlés nyílt szavazással levezető elnököt választ. Az alapszabály 24. pontja szerint az elnökség tagjait a közgyűlés titkos szavazással 3 évi időtartamra választja.

19. pontja szerint a közgyűlési jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az egyesület nevét, a közgyűlés helyét, az elnök, a jegyzőkönyvvezető, a hitelesítők nevét és a szavazatszámlálók nevét, az elhangzott indítványokat, a lezajlott legfontosabb eseményeket, a hozott határozatokat, az azokra leadott szavazatokat és

1.../MJ.....3801...../2008/2.....LEGFÜ. sz.

ellenszavazatok számát, valamint a tartózkodók számát. A jegyzőkönyvet az elnök és a jegyzőkönyvvezető írja alá és a két erre választott tag hitelesíti.

A közgyűlés hatáskörébe tartozik az alapszabály 17/b. pontja szerint az éves költségvetés meghatározása, annak végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadása, a c./ és d./ pont szerint az egyesület elnökének és elnökségének a megválasztása, amelyet 24. pont szerint a közgyűlés 3 évi időtartamra választja meg, az egyesület alakuló közgyűlése az első elnököt és az elnökség tagjait egy évi időtartamra.

A vizsgálat megállapította, hogy a közgyűléseket évente megtartották, de azok határozatképessége a tagi nyilvántartás hiányossága miatt nem állapítható meg, továbbá a jegyzőkönyvek sem felelnek meg az alapszabály rendelkezéseinek, nem tartalmazzák a hozott határozatokat konkrétan, esetleg csak utalnak rá, sem a jegyzőkönyv hitelesítők nevét, és előfordult, hogy a jegyzőkönyvet több hónap múlva készítették el olyan személyek hitelesítésével, akik a közgyűlésen részt sem vettek. Az egyesület elnökét és az elnökség tagjait az egy, illetve 3 év lejártát követően nem választották újra, erre csak 7 év múlva került sor és akkor sem az alapszabálynak megfelelő módon.

Így: a 2005. évi közgyűlést november 3.-án tartották, a közgyűlésen 12 személy vett részt a gazdasági ügyintézőn és jegyzőkönyvvezetőn kívül. A nyilvántartott tagok száma 43, de nincs külön nyilvántartva, hogy ki a rendes és ki a pártoló tag. A nem megfelelő tagnyilvántartás miatt nem állapítható meg, hogy a közgyűlés határozatképes volt-e. Az egyesület elnöke és a gazdasági ügyintéző beszámolt az egyesület tevékenységéről. A közgyűlési jegyzőkönyv említést tesz, hogy Vályi László tájékoztatta a résztvevőket az egyesület gazdasági helyzetéről – írásos anyag mellékelve – és a következő évben várhatóan 5.5 millió Ft-ra lesz szüksége az egyesületnek. A közgyűlés viszont az alapszabály 17./b. pontjának megfelelően nem hozott határozatot az éves költségvetés meghatározásáról és az előző évi költségvetés végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásáról.

A közgyűlés végén az elnök tájékoztatta a résztvevőket, hogy az elnöki és elnökségi megbízatások lejártak, új választásra van szükség. A résztvevő tagok felvetették, hogy jó lenne ha az elnök és az elnökség folytatná a munkát. A felvetést követően tartózkodás és ellenvetés nélkül megszavazta a közgyűlés az alapszabályban előírtak mellőzésével, hogy az elnök és az elnökség megbízatását további 3 évig meghosszabbítják. A jegyzőkönyvet nem az alapszabály előírásai szerint vették fel, és azt csak a jegyzőkönyvvezető és két olyan személy írta alá /Keczán Józsefné és Varga Tímea/ akik a résztvevők között nem szerepeltek, a hitelesítők választására sem került sor. Hasonló hiányosságokat tapasztaltunk a 2006. és 2007.-i

közgyűlés megtartásával és jegyzőkönyvezésével kapcsolatban. A 2007. december 6.-án megtartott közgyűlés jegyzőkönyvezésére 2008. április 22.-én került sor.

2./ Az Etv. 6. § (2) bekezdése felhatalmazása alapján az egyesület alapszabálya a 20. pontban hozza létre az egyesület ügyintéző szervét, az elnökséget, és rendelkezik arról, hogy a maga által készített és a közgyűlés által elfogadott ügyrend szerint köteles eljárni. A 21. pont szerint az elnökség üléseit saját maga által készített munkaterv szerint tartja, legalább évente négy ízben, amelyről a 22. pontban meghatározott jegyzőkönyvet kell készíteni. Az elnökség feladatát és hatáskörét az alapszabály 23. pontja tartalmazza.

Az egyesület elnökét és a 6 tagú elnökséget az egyesület 1998. július 3.-i alakuló ülése választotta meg, ismételt megválasztásukról csupán a 2005. évi közgyűlés határozott, de nem az alapszabályban meghatározott módon. Az elnökség ügyrendjét nem készítette el, megalakulása óta nem ülésezett, ennek megfelelően munkatervet sem készítettek.

3./ Az Etv. 9. §-a szabályozza a társadalmi szervezet tagjainak jogait és kötelezettségeit. Az egyesület alapszabálya a III. fejezetben rendelkezik az egyesületi tagokról, különbséget téve rendes és pártoló tag között. A 8. pontban az egyesületi rendes tagok felvételét a közgyűlés, a pártoló tagok felvételét pedig az elnökség hatáskörébe utalja. A rendes tag felvételéhez legalább 2 rendes tag ajánlása szükséges. Az egyesület az alapszabály előírása szerint tagjairól és pártoló tagjairól nyilvántartást vezet, és azokat ellátja tagsági könyvvel. Az egyesületbe a be- és kilépés önkéntes. Az egyesületi tagság a felvétellel keletkezik, és kilépéssel, valamint a tagdíj fizetésének 6 hónapnál hosszabb ideig történő elmulasztása vagy jogutód nélküli megszűnés folytán törléssel szűnik meg. A tagsági viszony megszüntetésekor a törlésről az egyesület elnöksége dönt. Az egyesület elnöksége kizárhatja azt a tagot, aki az egyesület céljaként kitűzött tevékenységgel ellentétes magatartást tanúsít, vagy az egyesületi alapszabályt ismételten súlyosan megsérti. Az alapszabály IV. fejezete szabályozza a rendes és a pártoló tagok jogait és kötelezettségeit. A pártoló tagokat a rendes tagokétól eltérő, kevesebb jogosultságok illetik meg.

A vizsgálat alkalmával megállapítottuk, hogy az egyesület tagnyilvántartása nem tesz különbséget rendes és pártoló tag között, annak ellenére, hogy az egyesület elnöke meghallgatásakor arról tájékoztatta a főügyészséget, hogy az egyesületnek vannak pártoló tagjai is, a rendes tagok száma 12, ezek az intézmények és a gazdasági társaságok. Az egyesület alakuló ülésének jegyzőkönyve szerint az egyesületet 9 gazdasági társaság, 4 intézet és 10 természetes személy alapította. A 2008. évi vizsgálatához becsatolt nyilvántartás szerint az egyesületnek 43 tagja van: 11 tudományos intézet, 7 gazdasági

társaság, 1 Kht. és 23 természetes személy. Az alapításkori és a 2008. évi tagok összetétele eltérő, annak ellenére, hogy az egyesület elnöke meghallgatásakor arról adott tájékoztatást, hogy tag törlésére, kilépésére, kizárására nem került sor. Tagfelvételt is mindössze egy esetben tudták dokumentálni, a 2007. december 6.-i közgyűlés jegyzőkönyve tartalmazza a Magyar Kukorica Klub tagfelvételét. A valós helyzetnek megfelelő tagnyilvántartás az egyesület törvényes működésének, a közgyűlés határozatképesség megállapításának elengedhetetlen követelménye.

A fentiekre tekintettel a törvénysértő gyakorlat és mulasztás megszüntetése érdekében a Magyar Köztársaság Ügyészségéről szóló 1972. évi V. tv. 16. § /1/ bekezdése alapján

f e l s z ó l a l á s s a l

élek és indítványozom, hogy a jövőben:

1./ a demokratikus önkormányzati elven alapuló működés biztosítása érdekében az egyesület közgyűlését az alapszabály 12-17. pontjában foglaltaknak megfelelően tartsák meg és jegyzőkönyvezzék. Legyenek figyelemmel a határozatképesség megállapításánál a nyilvántartott taglétszámra.

2./ az egyesület elnökségének ügyrendjét az alapszabály 20. pontjának megfelelően készítsék el, és a közgyűlés által az alapszabály 18., 24. pontjaiban meghatározott módon megválasztott elnökség működését biztosítsák.

3./ az egyesületi tagok, pártoló tagok felvételénél, tagsági viszonyuk megszüntetésénél legyenek figyelemmel az alapszabály III-IV. fejezeteiben foglaltakra, és a nyilvántartást a tényleges állapotnak megfelelően vezessék.

Az 1972. évi V. tv. 16. § /2/ bekezdése értelmében az ügyészi felszólalást 30 napon belül szíveskedjék elbírálni, egyetértés esetén a szükséges intézkedést megtenni és erről a főügyészséget értesíteni.

Az 1972. évi V. tv. 16. § /3/ bekezdése alapján a felszólalás tárgyában egyetértés hiánya esetén is érdemben kell döntenie.

. . . . .

A vizsgálat a fenti törvénysértő mulasztáson kívül az alábbi hiányosságot is megállapította:

1./ Az egyesület alapszabálya az Etv. 9. § c./ pontjában foglalt tagi kötelezettség teljesítésével összefüggésben az elnökség döntésére utalva, tagi jogviszony automatikus megszűnését mondja ki 6 hónapnál hosszabb ideig tagdíj nem fizetése esetén. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint ez a rendelkezés sérti a demokratikus működés elveit és a tag jogait is. Automatikusan a jogviszony megszűnését nem eredményezheti a tagdíj nem fizetése. A tagi jogviszony megszűnése csak előzetes felhívás, figyelmeztetés kiadását követően írható elő. A társadalmi szervezetben a tagdíjfizetés elmulasztása nem vezet automatikusan a tagsági viszony megszüntetéséhez, ehhez szabályozott eljárás eredményeként hozott határozatra van szükség. /Legfelsőbb Bíróság BH2000. 36., BH2000. 274/

Az alapszabály 14. pontja szerint a közgyűlés akkor határozatképes, ha a rendes tagok több mint fele jelen van. Amennyiben a közgyűlés határozatképtelen, úgy 8 napon belüli időpontra összehívott közgyűlés a megjelentek létszámára tekintet nélkül határozatképes.

A Legfelsőbb Bíróság 4/2005. közigazgatási jogegységi határozata szerint az Etv. 6. § (1) bekezdésébe ütközik az alapszabályi rendelkezés, amely szerint a társadalmi szervezete ügyintéző és képviselői szervének megismételt ülése a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes. Az alapszabálynak rendelkeznie kell a megismételt közgyűlés eredeti napirendi pontok tekintetében, a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes, de a megismételt közgyűlés időpontjáról valamennyi tagot megfelelően tájékoztatni kell.

2./ Az egyesület a vizsgált időszak alatt több rendezvényt szervezett az MTA-val közösen, amelynek finanszírozását vállalta. Több esetben előfordult, hogy a megrendelőt a rendezvény lebonyolításához nem az egyesület nevében, hanem az MTA Szegedi Biológiai Központ fejlécével és aláírásával, pecsétjével készítették el, az egyesület nevét utóbb rágépelve. Ez azért fordulhatott elő, mivel az egyesületnek az SZBK központjában van a székhelye és az SZBK főigazgatója egyben az egyesület elnöke.

Így: A.C. étterem Kft.-nél a MTA megrendeli 2006.nov. 21.-én az MTA Székház 2. emeleti kistermében rendezendő Gazdálkodók fóruma büféjének lebonyolítását 80 főre, amelyet az MTA Szegedi Biológiai Központ /SZBK /pecsétjével dr. Szabad Jánosné titkárságvezető és a Kft. képviselője ír alá. A megrendelő végére rá van gépelve az Egyesület neve és címe is. A számlát viszont 2006. 11. 28.-án 2006. 12. 06. fizetési határidővel már az Egyesületnek állították ki 408.096 Ft. összegben. Ez

azért fordulhat elő, mert az SZBK főigazgatója egyben az egyesület elnöke is.

Hasonlóan 2007. 03. 08.-án és 2008. 03. 08.-án az MTA-val közösen szervezett rendezvényre a megrendelőt az SZBK fejlécével, pecsétjével és a titkárságvezető aláírásával készítették el, az egyesület nevét rágépezték és a számlát ténylegesen az egyesület fizette.

A fentiekre tekintettel a Magyar Köztársaság Ügyészségéről szóló 1972. évi V. tv. 27. § (3) bekezdése alapján

jelzéssel

élek és indítványozom, hogy

- 1./ az egyesület alapszabályát a demokratikus elvek figyelembevételével megfelelően módosítsák,
- 2./ az egyesület működését függetlenítsék az SZBK tevékenységétől, az egyesület megrendeléseit az egyesület nevében tegyék meg.

Kérem, hogy intézkedéséről ugyancsak 30 napon belül tájékoztatni szíveskedjék a főügyészséget.

Szeged, 2008. július 21.

dr. Magdolna Tili
Gudlinné dr. Kovács Ibolya
megyei főügyész helyettes